

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Marta Cienkowska

BAK-WKR.0802.20.2025.

Pan
prof. dr hab. Bolesław Stelmach
p.o. Dyrektora
Narodowego Instytutu Architektury i Urbanistyki

Narodowy Instytut Architektury i Urbanistyki
ul. Foksal 4
00-366 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Wybrane elementy gospodarki finansowej i organizacji w latach
2022-2024.

Informacja dotycząca zasad przetwarzania danych osobowych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz praw osób, których dane są przetwarzane została zamieszczona na stronie www.gov.pl/kultura/bio w zakładce Polityka przetwarzania danych osobowych.

Identyfikator dokumentu:

+48 22 42 10 100
esp@kultura.gov.pl
www.gov.pl/kultura

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
ul. Krakowskie Przedmieście 15
00-071 Warszawa

I. INFORMACJE WSTĘPNE

Jednostka kontrolowana	Narodowy Instytut Architektury i Urbanistyki ¹ , ul. Foksal 4, 00-366 Warszawa
Temat kontroli	Wybrane elementy gospodarki finansowej i organizacji w latach 2022-2024 (z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, mających wpływ na ocenę kontrolowanej działalności).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pan prof. dr hab. Bolesław Stelmach, pełnił obowiązki Dyrektora Narodowego Instytutu Architektury i Urbanistyki. ²
Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli	Art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. <i>o kontroli w administracji rządowej</i> . ³
Kontrolerzy	1) ██████████ – główny specjalista ds. koordynowania pracy zespołu ds. finansowych w Departamencie Mecenatu Państwa Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, 2) ██████████ – główny specjalista w Departamencie Mecenatu Państwa Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, 3) ██████████ – główny specjalista w Biurze Audytu Wewnętrznego i Kontroli Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
Numer upoważnienia Czynności kontrolne	226/U/2025/MKiDN z dnia 28 października 2025 r. od 5 listopada do 19 grudnia 2025 r.
Zakres kontroli	Podstawą sformułowania oceny badanych obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych: <ul style="list-style-type: none">– analizy wybranych kosztów sfinansowanych ze środków dotacji podmiotowej pochodzącej z budżetu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w tym wynagrodzeń osobowych i usług obcych,– analizy planu finansowego i jego wykonania,– analizy transakcji służbowymi kartami płatniczymi,– analizy prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań,– analizy wykorzystania i rozliczenia dwóch dotacji celowych na wydatki bieżące,– analizy służbowych podróży krajowych i zagranicznych,

¹ Dalej: NIAiU lub Instytut.

² Pan prof. dr hab. Bolesław Stelmach, Dyrektor Narodowego Instytutu Architektury i Urbanistyki do 21 listopada 2025 r., (powołanie z 15 listopada 2021 r. znak: BKS-WZK.1131.16.2021.KJ.), od 22 listopada 2025 r. pełnił obowiązki Dyrektora Narodowego Instytutu Architektury i Urbanistyki.

³ Dz. U. z 2020 r., poz. 224, z późn. zm.

- analizy posiadanych przez Instytut spuścizn, makiet oraz wydawnictw Instytutu.

Podstawa sporządzenia dokumentu pokontrolnego

Art. 46 i 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku *o kontroli w administracji rządowej*.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego złożono zastrzeżenia na podstawie pisma z 10 marca 2026 r., które zostały w większości oddalone.

II. OGÓLNA OCENA SKONTROLOWANEJ DZIAŁALNOŚCI

Ogólna ocena Działalność objętą kontrolą należy ocenić pozytywnie z zastrzeżeniami.

Uzasadnienie oceny W badanym okresie Instytut prowadził gospodarkę finansową na podstawie planu finansowego, ustalonego przez Dyrektora Instytutu i aktualizowanego na bieżąco do wysokości dotacji otrzymanych z budżetu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Najwyższą pozycję przychodów stanowiła dotacja podmiotowa, której środki przyznane w wysokości 6.888.600,00 zł w 2022 r., 7.992.940,00 zł w 2023 r. oraz 9.058.900,00 zł w 2024 r. zostały wykorzystane na wynagrodzenia osobowe i bezosobowe, składki na ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia, pozostałe koszty według rodzaju (materiały, energię, usługi obce i opłaty i inne koszty). Sprawozdania z wykonania planu finansowego zostały sporządzane na podstawie ewidencji księgowej oraz przekazywane terminowo do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Składniki wynagrodzeń osobowych pracowników zostały ustalone i wypłacone zgodnie z przepisami prawa i wewnętrznymi regulaminami. Wysokość wynagrodzenia miesięcznego Dyrektora, Zastępców dyrektora i Głównych księgowych mieściła się w limitach określonych w ustawie z dnia 3 marca 2000 r. *o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi*⁴. Instytut nie wypłacał kadrze kierowniczej ryczałtów za używanie samochodu prywatnego do celów służbowych oraz nie zawierał umów cywilnoprawnych z osobami kierującymi instytucją.

Zamówienia publiczne o wartości do 130.000,00 zł zostały udzielone zgodnie z wewnętrznymi procedurami. Badane dowody księgowe zostały zapłacone w wymaganych terminach oraz zostały sprawdzone i zatwierdzone przez upoważnione osoby. Służbowe karty płatnicze były przeznaczone do realizowania płatności za wydatki związane z działalnością Instytutu.

⁴ Dz. U. z 2019 r., poz. 2136.

Osiągnięto cele zadań, na realizację których Instytut otrzymał środki dotacji celowych z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego na podstawie umów nr 249/DF-VII/2023 i nr 124/DF-VII/2023, tj. przygotowano dwie wystawy. Środki dotacji celowych zostały wykorzystane terminowo i zgodnie z przeznaczeniem oraz prawidłowo rozliczone.

Stwierdzone
nieprawidłowości

Negatywnie należy ocenić przyznanie i wypłacenie Zastępcy dyrektora nienależnej nagrody rocznej za 2024 r. w wysokości 15.950,00 zł brutto, co było niezgodne z art. 5 i 10 ust. 1b ustawy o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi oraz z rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu przyznawania nagrody rocznej osobom kierującym niektórymi podmiotami prawnymi oraz wzoru wniosku o przyznanie nagrody rocznej. Nagroda roczna została przyznana bez spełnienia przesłanek określonych w ww. ustawie i ww. rozporządzeniu.

Polityka rachunkowości nie spełniała niektórych wymagań określonych w art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowość⁵, tj. opisu systemu informatycznego z którego korzystał Instytut przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych oraz posiadała nieaktualny zakładowy plan kont. Ponadto była niedostosowana do potrzeb Instytutu.

Obowiązujące procedury w zakresie zamówień publicznych o wartości do 130.000,00 zł nie gwarantowały prawidłowego przeprowadzenia rozeznania rynku, a ustalony próg w wysokości 70.000,00 zł, po przekroczeniu którego powstaje obowiązek zawarcia umowy w formie pisemnej nie zabezpieczał interesu prawnego i finansowego Instytutu.

W 2023 r. nie udokumentowano posiedzeń Rady Programowej.

Wnioski wyjazdowe do służbowych podróży zawierały błędne informacje o celu i miejsca podróży delegowanego pracownika.

Instytut nie posiadał planu dystrybucji wydanych publikacji. Mając na uwadze ilość wydanych egzemplarzy, koszty poniesione na ich przechowywanie w wynajmowanym magazynie oraz niewielki procent rozdystrybuowanych publikacji, należy stwierdzić, że NIAiU nie podejmował skutecznych działań w celu dystrybucji wydanych publikacji. Ponadto nie uruchomił sprzedaży internetowej oraz stacjonarnej, co powoduje ograniczenia w możliwości nabycia publikacji.

⁵ Dz. U. z 2022 r., poz. 120, z późn. zm.

III. OPIS USTALONEGO STANU FAKTYCZNEGO

1. Podstawy działalności i organizacja

Instytut jest państwową instytucją kultury wpisaną do rejestru instytucji kultury prowadzonego przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pod nr 106/2017. Instytut działa na podstawie ustawy z dnia 25 października 1991 r. *o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej*⁶, zarządzenia Nr 76 Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 21 listopada 2017 r. w sprawie utworzenia państwowej instytucji kultury - Narodowego Instytutu Architektury i Urbanistyki⁷ i statutu⁸. W Instytucie obowiązywał Regulamin organizacyjny⁹.

Regulamin organizacyjny nie był dostosowany do aktualnej struktury Instytutu. Kontrolowany wyjaśnił¹⁰, że (...) *rozpoczęto procedurę mającą na celu aktualizację Regulaminu organizacyjnego, natomiast podczas prac nad zmianami okazało się, że sama aktualizacja ww. dokumentu jest niewystarczająca. Wprowadzenie zmian uzależnione jest od przepracowania i uregulowania innych aktów wewnętrznych, których zmiana jest istotna dla wprowadzenia ewentualnych zmian organizacyjnych. Obecnie trwają prace nad uregulowaniem m.in. wytycznych kompetencyjnych dla poszczególnych stanowisk, aktualizacją zakresu obowiązków i odpowiedzialności dla poszczególnych stanowisk - w tym określenia struktury i nazewnictwa stanowisk lepiej odzwierciedlających kompetencje (...). Przygotowane są poprawki dot. rozdziału 3 oraz 7 Regulaminu organizacyjnego. Dotyczą one przede wszystkim skonkretyzowania zapisów oraz dostosowania ich do zmian wynikających z wprowadzenia innych zaktualizowanych dokumentów dot. funkcjonowania Instytutu (...). Zmiany będą również dotyczyć aktualizacji nazewnictwa komórek organizacyjnych Instytutu.* Kontrola wskazuje, że aktualność dokumentacji i jej dostosowanie do aktualnie funkcjonujących rozwiązań jest jednym z mechanizmów kontroli zarządczej w jednostce.

Do zakresu działalności NIAiU należy prowadzenie badań nad historyczną i współczesną architekturą, urbanistyką oraz planowaniem przestrzennym, upowszechnianiem wiedzy z zakresu tych dyscyplin i wiedzy o dobrach kultury z nimi związanych, w tym prowadzenie działań edukacyjnych, promocyjnych i wydawniczych.

Instytut gospodaruje samodzielnie przydzieloną i nabytą częścią mienia oraz prowadzi samodzielną gospodarkę w ramach posiadanych środków, kierując się zasadami efektywności ich wykorzystania. Majątek Instytutu wykorzystuje się do celów wynikających z zakresu działalności Instytutu.

⁶ Dz. U. z 2020 r., poz. 194, z późn. zm.

⁷ Dz. Urz. MKiDN z 2017 r. poz. 76.

⁸ Zarządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 21 listopada 2017 r. w sprawie nadania statutu Narodowemu Instytutowi Architektury i Urbanistyki (Dz. Urz. MKiDN poz. 77) zmienione Zarządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 7 lipca 2025 r. (Dz. Urz. MKiDN poz. 41).

⁹ Regulamin organizacyjny Narodowego Instytutu Architektury i Urbanistyki wprowadzony zarządzeniem Nr 7/2021 Dyrektora Narodowego Instytutu Architektury i Urbanistyki w Warszawie z dnia 10.06.2021 r. w sprawie wprowadzenia zmian w Regulaminie Organizacyjnym Narodowego Instytutu Architektury i Urbanistyki w Warszawie (tekst jednolity), zmieniony zarządzeniem nr 17/2024 Dyrektora Narodowego Instytutu Architektury i Urbanistyki z dnia 29 listopada 2024 r.

¹⁰ Wyjaśnienia Kontrolowanego z 8 i 12 grudnia 2025 r.

Zgodnie ze statutem Dyrektor zarządzał Instytutem przy pomocy Zastępcy dyrektora, tj. Pana ██████████¹¹ do 15 lutego 2024 r. oraz Pana ██████████¹² od 12 czerwca 2024 r. do zakończenia czynności kontrolnych.

W badanym okresie na stanowisku Głównego księgowego byli zatrudnieni:

- Pani ██████████ do 31 sierpnia 2024 r.,
- Pani ██████████ od 1 listopada do 28 grudnia 2024 r.

Natomiast podczas prowadzenia czynności kontrolnych stanowisko Głównego księgowego obejmowała Pani ██████████.¹³

W okresie objętym kontrolą w Instytucie obowiązywały procedury w zakresie Polityki rachunkowości¹⁴, które nie spełniały niektórych wymagań określonych w art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. *o rachunkowości*¹⁵ tj.: opisu systemu informatycznego z jakiego korzysta Instytut przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych. Polityka rachunkowości posiadała nieaktualny zakładowy plan kont¹⁶. Ponadto w Polityce rachunkowości nie określono zasad ewidencjonowania makiet architektonicznych, spuścizn oraz całkowitych kosztów wytworzenia publikacji, wskutek czego do kosztów produkcji publikacji zaliczano jedynie koszty jego druku, bez kosztów zakupu materiałów, praw autorskich, kosztów pracowniczych i innych. W związku z nieprawidłowym ujmowaniem w ewidencji księgowej makiet, spuścizn oraz publikacji biegłego rewidenta wydał opinię z zastrzeżeniem do sprawozdania finansowego NIAiU za 2024 rok.

Główna księgowa Instytutu wyjaśniła¹⁷, że *trudno mi jest wyjaśnić, dlaczego moi poprzednicy stosowali takie zasady ewidencji księgowej, że całkowitym kosztem wytworzenia publikacji są tylko koszty związane z ich wydrukiem. Zarówno dla mnie jak i biegłej badającej rok 2024 r. niezrozumiałe było dlaczego koszty materiałów, praw autorskich, licencji, korekty tekstów, tłumaczeń oraz koszty wynagrodzeń pracowników biorących udział w procesie produkcji danej publikacji nie były ujmowane w księgach rachunkowych na kontach zespołu "6" czyli Produkcji w toku lub Wyrobów gotowych lub najmniej Rozliczenia międzyokresowego kosztów. Wówczas byłoby zasadnym zatrzymanie kosztów rachunkowych w czasie do czasu zakończenia procesu jej produkcji czyli wydania nakładu danego tytułu. Pragnę zauważyć, iż w polityce rachunkowości obowiązującej w 2024 r. w paragrafie 7 jest mowa o zasadach ewidencji rzeczowych aktywach obrotowych. Koszty związane z zakupem materiałów zalicza się jako nie mające istotnego wpływu na wynik finansowy do kosztów bieżących (konto „Zużycie materiałów”) z chwilą przekazania ich do zużycia w cenach zakupu. Instytut wydaje publikacje książkowe, koszty poniesione na proces wydawniczy stanowią koszty bieżącego okresu. W celu sprawowania kontroli po*

¹¹ Powołanie z 1 lipca 2019 r.

¹² Powołanie z 12 czerwca 2024 r.

¹³ Na podstawie umowy o pracę od 17 marca 2025 r.

¹⁴ Polityka rachunkowości w Narodowym Instytucie Architektury i Urbanistyki wprowadzona zarządzeniem Nr 1/2017 Dyrektora Narodowego Instytutu Architektury i Urbanistyki w Warszawie z dnia 29 grudnia 2019 r. w sprawie: zasad prowadzenia rachunkowości w Narodowym Instytucie Architektury i Urbanistyki w Warszawie, zmieniona zarządzeniem NR 9/2019 Dyrektora Narodowego Instytutu Architektury i Urbanistyki z dnia 14 listopada 2019 r., zastąpiona Zarządzeniem nr 6/2024 Dyrektora Narodowego Instytutu Architektury i Urbanistyki w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości z dnia 29 maja 2024 r.

¹⁵ Dz. U. z 2022 r., poz. 120, z późn. zm.

¹⁶ Rozbieżności w zakresie kont dot. w szczególności kont: 020, 080, 101, 390, 392, zespołu kont 5 i 9.

¹⁷ Wyjaśnienie Kontrolowanego z 23 grudnia 2025 r.

zakończeniu procesu wydawniczego dla publikacji wydanych przez Instytut oraz na potrzeby rozliczeń podatku VAT - prowadzi się pozabilansowo ewidencję ilościowo-wartościową. Na dzień bilansowy towary nabyte w celu dalszej odsprzedaży wycenia się wg cen zakupu nie wyższych od cen sprzedaży netto na ten dzień i wykazuje się w bilansie w pozycji Zapasów (...). Obecnie trwa proces "naprawy" oraz korekty tych kosztów produkcji dla danego tytułu. Odnośnie opisu procesu oraz w jaki sposób będą ujmowane i liczone koszty produkcji publikacji również będzie to ujęte w nowej polityce rachunkowości."

Należy wskazać, że do dnia zakończenia czynności kontrolnych nie wdrożono projektu nowej Polityki rachunkowości. Kontrolowany nie wywiązał się z obowiązku aktualizacji dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, pomimo wydania przez Ministra w tym zakresie zalecenia pokontrolnego z przeprowadzonej w Instytucie poprzedniej kontroli w 2019 r. (znak: BAK.0802.10.2019).

Zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy *o rachunkowości*, odpowiedzialność za dokumentację opisującą przyjęte zasady rachunkowości oraz za jej aktualizację ponosi kierownik jednostki.

2. Rada Programowa

Zgodnie z § 6 Statutu organami Instytutu są Dyrektor i Rada Programowa, która jest organem doradczym i opiniodawczym Instytutu. Rada składała się z 7 członków powołanych na kadencje w latach: 2019-2023 i 2023-2027. Skład Rady Programowej NIAiU w obu kadencjach był taki sam.

W badanym okresie udokumentowano 4 posiedzenia Rady, tj. 9 listopada 2022 r., 27 stycznia 2022 r., 5 lutego 2024 r. i 14 listopada 2024 r.

Instytut nie posiadał protokołów z 2 posiedzeń Rady z 2023 r., co było niezgodne z § 10 ust. 5 Statutu, który stanowił, że posiedzenia Rady są protokołowane, a dokumentacja z posiedzeń jest przechowywana w Instytucie.

Kontrolowany wyjaśnił¹⁸, że *odpowiedzialnym za przygotowanie protokołów posiedzeń Rady Programowej jest zawsze Zastępca Dyrektora Instytutu przy udziale/pomocy Sekretariatu NIAiU. Dotychczasowe posiedzenia Rady Programowej były zakończone uchwałami o przyjęciu bez uwag sprawozdań pracy Instytutu w danym okresie. Posiedzenia Rady były organizowane zawsze w pierwszym i ostatnim kwartale kolejnych lat i wszystkie uwagi i propozycje Rady Programowej były wdrażane w miarę możliwości NIAiU. Świadczy o tym chociażby rekomendacja Rady Programowej dla Dyrektora Bolesława Stelmacha w konkursie na stanowisko Dyrektora, zorganizowanym w 2025 roku przez MKiDN. Brak sprawozdań w aktach Instytutu wynika z błędów popełnionych najprawdopodobniej przez pracowniczkę Sekretariatu NIAiU i braku nadzoru w tym zakresie ze strony ówczesnego Zastępcy Dyrektora. Mogę tylko najmocniej za to przeprosić i obiecać poprawę, poprzez wdrożenie procedury sprawdzania i podpisywania sprawozdania przez Dyrektora Instytutu.* Odnosząc się do powyższych wyjaśnień należy zaznaczyć, że Instytut nie wypełnił obowiązku w zakresie sporządzania protokołów z posiedzeń Rady pomimo, że do jego przestrzegania został zobowiązany w zaleceniach pokontrolnych Ministra wydanych po przeprowadzonej w Instytucie poprzedniej kontroli w 2019 r. (znak: BAK.0802.10.2019).

¹⁸ Wyjaśnienie Kontrolowanego z 23 grudnia 2025 r.

3. Zatrudnienie

W NIAiU było zatrudnionych według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. 29 pracowników, na dzień 31 grudnia 2023 r. 31 pracowników, a na dzień 31 grudnia 2024 r. 32 pracowników¹⁹.

Średni stan zatrudnienia w 2022 r. wynosił 28 etatów, w 2023 r. 30 etatów i w 2024 r. 32,32 etatów²⁰.

W Instytucie pracowników wykonujących zadania merytoryczne obowiązywał zadaniowy czas pracy. Kontrolowany wyjaśnił²¹, że *w Instytucie nie wprowadzono ruchomego czasu pracy, ponieważ forma ta – mimo elastyczności godzin rozpoczęcia i zakończenia pracy opiera się na rozkładach czasu pracy i ewidencji godzin, co nie odpowiada specyfice działalności merytorycznej NIAiU. Praca w działach merytorycznych ma charakter twórczy, projektowy i zadaniowy, oraz obejmuje realizację wydarzeń odbywających się w nieregularnych godzinach, często wieczorami i w weekendy, a także wykonywanie obowiązków poza siedzibą Instytutu. W takich warunkach ustalanie stałych lub ruchomych grafików czasu pracy jest nieefektywne organizacyjnie. Zadaniowy czas pracy umożliwia ocenę pracy przez pryzmat wykonania konkretnych zadań i osiągniętych rezultatów, co jest adekwatne do charakteru powierzonych obowiązków, przy jednoczesnym obowiązku ustalenia zakresu zadań w sposób pozwalający na ich realizację w ustawowych normach czasu pracy. Z tych względów w działach merytorycznych NIAiU utrzymano zadaniowy czas pracy jako rozwiązanie właściwe do specyfiki działalności Instytutu.* Kontrolowany również wyjaśnił²², że *w badanym okresie zadaniowy czas pracy w NIAiU był stosowany wobec pracowników, których zakres obowiązków miał charakter samodzielny, twórczy, projektowy oraz wymagał nieregularnego wykonywania pracy, często poza siedzibą Instytutu. W Instytucie nie wprowadzono ruchomego czasu pracy, ponieważ forma ta – mimo elastyczności godzin rozpoczęcia i zakończenia pracy opiera się na rozkładach czasu pracy i ewidencji godzin, co nie odpowiada specyfice działalności merytorycznej NIAiU.*

Podczas kontroli ustalono, że w badanym okresie Instytut nie był stroną postępowań sądowych z zakresu prawa pracy. Kontrolowany poinformował²³, że *w latach 2022-2024 Instytut nie był stroną postępowań sądowych w zakresie spraw pracowniczych/stosunku pracy pracowników/byłych pracowników Instytutu.*

W Instytucie obowiązywała wewnętrzna Polityka Antymobbingowa²⁴. W związku z wydaniem Zarządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 20 września 2024 r. *w sprawie wytycznych dla jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Kultury i Dziedzictwa Narodowego lub przez niego nadzorowanych w zakresie przeciwdziałania mobbingowi i innym niepożądanym zachowaniom*²⁵ wprowadzono nową procedurę

¹⁹ Zgodnie z wykazem pracowników sporządzonym przez NIAiU przekazany 12 listopada 2025 r.

²⁰ Na podstawie załącznika nr 14, a od roku 2024 nr 21 Zarządzenia MKiDN *w sprawie nadzoru i kontroli nad jednostkami objętymi częścią 24 budżetu państwa.*

²¹ Wyjaśnienie Kontrolowanego 23 grudnia 2025 r.

²² Wyjaśnienie Kontrolowanego 8 grudnia 2025 r.

²³ Wyjaśnienie Kontrolowanego 21 listopada 2025 r.

²⁴ Zarządzenie Nr 17/2018 Dyrektora Narodowego Instytutu Architektury i Urbanistyki w Warszawie z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia i funkcjonowania Wewnętrznej Polityki Antymobbingowej w Narodowym Instytucie Architektury i Urbanistyki w Warszawie.

²⁵ Dz. Urz. MKiDN z 2024 r., poz. 106.

antymobbingowa²⁶. Należy wskazać, że ww. procedura była dostosowana do Zarządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 20 września 2024 r. Kontrolowany poinformował²⁷, że w latach 2022-2024 było prowadzone jedno postępowanie w zakresie mobbingu na podstawie ww. procedury.

4. Sprawozdania finansowe

Zgodnie z rachunkiem zysków i strat NIAiU za 2022 r.:

- 1) przychody ogółem wynosiły: 8.514.093,31 zł, w tym:
 - przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi: 8.226.895,03 zł,
 - pozostałe przychody operacyjne: 272.240,24 zł,
 - przychody finansowe: 14.958,04 zł,
- 2) koszty ogółem wynosiły: 8.496.376,68 zł, w tym:
 - koszty działalności operacyjnej: 8.433.523,41 zł,
 - pozostałe koszty operacyjne: 60.344,42 zł,
 - koszty finansowe: 2.508,85 zł.

Zysk netto za 2022 r. wynosił 17.380,63 zł i został przeznaczony na zwiększenie funduszu rezerwowego. Sprawozdanie finansowe za 2022 r. było objęte badaniem niezależnego biegłego rewidenta oraz zostało zatwierdzone przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w dniu 18 maja 2023 r.²⁸.

Zgodnie z rachunkiem zysków i strat NIAiU za 2023 r.:

- 1) przychody ogółem wynosiły: 10.068.972,32 zł, w tym:
 - przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi: 9.941.212,48 zł,
 - pozostałe przychody operacyjne: 92.974,59 zł,
 - przychody finansowe: 34.785,25 zł,
- 2) koszty ogółem wynosiły: 9.904.952,02 zł, w tym:
 - koszty działalności operacyjnej: 9.904.037,36 zł,
 - pozostałe koszty operacyjne: 47,04 zł,
 - koszty finansowe: 867,62 zł.

Zysk netto za 2023 r. wynosił 163.980,30 zł i został przeznaczony na zwiększenie funduszu rezerwowego. Sprawozdanie finansowe za 2023 r. było objęte badaniem niezależnego biegłego rewidenta oraz zostało zatwierdzone przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w dniu 15 maja 2024 r.²⁹.

Zgodnie z rachunkiem zysków i strat NIAiU za 2024 r.:

- 1) przychody ogółem wynosiły: 11.686.922,76 zł, w tym:
 - przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi: 11.134.128,91 zł,
 - pozostałe przychody operacyjne: 529.370,58 zł,
 - przychody finansowe: 23.423,27 zł,

²⁶ Zarządzenie Nr 15/2024 Dyrektora Narodowego Instytutu Architektury i Urbanistyki w Warszawie z dnia 21 listopada 2024 r. w sprawie wprowadzenia i funkcjonowania Wewnętrznej Polityki Antymobbingowej w Narodowym Instytucie Architektury i Urbanistyki w Warszawie.

²⁷ Wyjaśnienie Kontrolowanego 21 listopada 2025 r.

²⁸ Pismem znak: DF-II.329.37.2023.AR.

²⁹ Pismem znak: DF-II.329.47.2024.AR.

- 2) koszty ogółem wynosiły: 11.724.859,03 zł, w tym:
- koszty działalności operacyjnej: 11.639.629,41 zł,
 - pozostałe koszty operacyjne: 79.046,74 zł,
 - koszty finansowe: 6.182,88 zł.

Strata netto za 2024 r. wynosiła – 38.398,27 zł i została pokryta z funduszu rezerwowego instytucji kultury, natomiast strata z lat ubiegłych (korekta wyniku finansowego roku ubiegłego tj. 2023) w wysokości 477.702,54 zł została pokryta w następujący sposób:

- kwota 369.916,44 zł z funduszu rezerwowego instytucji kultury do wysokości funduszu,
- kwota 107.786,10 zł zostanie odniesiona na fundusz rezerwowi i pokryta z zysków lat przyszłych.

Sprawozdanie finansowe za 2024 r. było objęte badaniem niezależnego biegłego rewidenta oraz zostało zatwierdzone przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w dniu 26 czerwca 2025 r.³⁰

W oparciu o przeprowadzone badanie sprawozdania finansowego Instytutu za rok obrotowy obejmujący okres od 1 stycznia 2024 roku do 31 grudnia 2024 roku, biegły rewident sporządził opinię z zastrzeżeniem o prawidłowości i rzetelności tego sprawozdania. W toku przeprowadzonego badania biegły rewident zidentyfikował szereg nieprawidłowości występujących w księgach rachunkowych instytucji oraz zalecił wprowadzenie planu naprawczego – również w obszarze kontroli zarządczej. Podstawą wydania opinii z zastrzeżeniem było niewykazanie przez jednostkę badaną:

- w pozycji wartości niematerialnych i prawnych nabytych przez jednostkę licencji niewyłącznych do fotografii,
- w pozycji środków trwałych nabytych makiet architektonicznych,
- w pozycji zapasów wyrobów gotowych w postaci książek.

Kontrolowany wyjaśnił³¹, że *Instytut wdrożył plan naprawczy w związku z zastrzeżeniami biegłego rewidenta do sprawozdania finansowego za 2024 r. Plan został wprowadzony w życie jeszcze przed wydaniem opinii przez biegłego, zaraz po uwagach biegłej, równocześnie ze zgłoszeniem wątpliwości, błędów i braków przez głównego księgowego Dyrektorowi Instytutu.*

Plan naprawczy został podzielony na 3 obszary:

- a) ujawnienia w ewidencji środków trwałych makiet architektonicznych;*
- b) ujawnienia zapasów (wyrobów gotowych i towarów) w postaci książek i publikacji, ujawnienia produkcji w toku oraz w związku z tym korekty kosztów za poprzednie lata;*
- c) ujawnienia wartości niematerialnych i prawnych w postaci licencji do fotografii itp.*

Na najbardziej zaawansowanym etapie są prace nad ujawnieniem w ewidencji środków trwałych makiet architektonicznych. W połowie grudnia br. został dostarczony do Działu księgowo-kadrowego przez Dział Wystaw i Projektów Zewnętrznych spis makiet sporządzony przez eksperta. Po przesłaniu pliku i zapoznaniu się z opinią opiekuna naszego programu Symfonia modułu Środków Trwałych, plik(spis) został ponownie odesłany do działu celem uzupełnienia o (minimalne) dane księgowe potrzebne do zaciągnięcia do modułu

³⁰ Pismem znak: DF-II.329.91.2025.AR.

³¹ Wyjaśnienie Kontrolowanego z 31 grudnia 2025 r.

środków trwałych oraz zaksięgowania korekty w księgach rachunkowych w związku z ujawnieniem makiet architektonicznych.

W przypadku ujawnienia zapasów etap prac jest na poziomie średnim, zostały zebrane przez Dział Wydawniczy i przekazane do działu księgowo-kadrowego dane (umowy, faktury i inne dokumenty) w formie plików Excel oraz wskazane okresy prac poszczególnych osób z działu wydawniczego nad poszczególnymi tytułami publikacji z określeniem udziału procentowego ich czasu pracy nad tytułem książki. Po nowym 2026 r. ruszą ponownie prace w dziale nad zweryfikowaniem tych danych z danymi i wartościami ujętymi w księgach rachunkowych ubiegłych lat. Po tej weryfikacji, zostanie ustalona wartość kosztu wytworzenia dla danego tytułu oraz zostanie określony koszt wytworzenia dla jednego egzemplarza danego tytułu, co będzie początkiem właściwej korekty w księgach rachunkowych wartości zapasów.

Ostatni obszar - ujawnienie wartości niematerialnych i prawnych w postaci licencji do fotografii - jest w obecnym czasie na poziomie niskim. W czasie od wakacji do końca września zostały zweryfikowane wszystkie umowy nabycia licencji do fotografii, jednakże plik zawierający dane został dostarczony działowi księgowemu do weryfikacji dopiero w połowie grudnia.

5. Plany finansowe

W badanym okresie Instytut sporządzał i terminowo przekazywał do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego plany finansowe na lata 2022–2024 na formularzu PF-OSPR pod ustawę budżetową oraz na formularzach określonych w Zarządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 30 października 2013 r. *w sprawie nadzoru nad jednostkami objętymi częścią 24 budżetu państwa*³² oraz Zarządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 11 stycznia 2024 r. *w sprawie nadzoru i kontroli nad jednostkami objętymi częścią 24 budżetu państwa*³³.

Zgodnie z art. 27 ust. 3 ustawy z dnia 25 października 1991 r. *o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej* podstawą gospodarki finansowej instytucji kultury jest plan finansowy ustalony przez dyrektora, z zachowaniem wysokości dotacji organizatora.

Plan finansowy na 2022 r. pod ustawę budżetową został sporządzony dnia 16 lutego 2022 r. i w ciągu roku budżetowego był czterokrotnie korygowany do wysokości przyznanych dotacji. Ostatnia aktualizacja planu na formularzu PF-OSPR została dokonana dnia 30 grudnia 2022 r.

Plan finansowy na 2023 r. pod ustawę budżetową został sporządzony dnia 20 lutego 2023 r. i w ciągu roku budżetowego był dziewięciokrotnie korygowany do wysokości przyznanych dotacji. Ostatnia aktualizacja planu na formularzu PF-OSPR została dokonana dnia 29 grudnia 2023 r.

Plan finansowy na 2024 r. pod ustawę budżetową został sporządzony dnia 16 lutego 2024 r. i w ciągu roku budżetowego był dziewięciokrotnie korygowany do wysokości przyznanych dotacji. Ostatnia aktualizacja planu na formularzu PF-OSPR została dokonana dnia 31 grudnia 2024 r.

³² Dz. Urz. MKiDN z 2013 r., poz. 43 – obowiązujące do 11 stycznia 2024 r.

³³ Dz. Urz. MKiDN z 2024 r., poz. 4 – obowiązujące od 12 stycznia 2024 r.

Stwierdzono, że koszty ogółem poniesione przez Instytut w badanym okresie nie przekraczały wielkości kosztów ogółem planowanych do poniesienia. Nie stwierdzono również występowania przypadków przekroczeń planu finansowego na koniec roku budżetowego w odniesieniu do poszczególnych rodzajów (pozycji) kosztów w nim wyodrębnionych.

Ostateczny plan dotacji na wydatki bieżące na 2022 r. ze środków MKiDN wynosił 8.076.276 zł (w tym dotacja podmiotowa 6.888.600 zł), o czym Kontrolowany został poinformowany pismem z dnia 14 grudnia 2022 r.³⁴

Zgodnie ze sprawozdaniem rocznym z wykonania planu finansowego jednostki za 2022 r. z dnia 31 stycznia 2023 r. osiągnięto przychody w wysokości 8.514 tys. zł (100% planu) oraz koszty w wysokości 8.492 tys. zł (99% planu) - sfinansowane z dotacji podmiotowej i celowej MKiDN w kwocie 8.056 tys. zł. Najwyższe pozycje kosztów stanowiły: wynagrodzenia osobowe 2.750 tys. zł (sfinansowane z dotacji MKiDN w kwocie 2.750 tys. zł), pozostałe usługi obce 3.098 tys. zł (sfinansowane z dotacji MKiDN w kwocie 2.943 tys. zł), ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia 596 tys. zł (sfinansowane z dotacji MKiDN w kwocie 580 tys. zł).

Ostateczny plan dotacji na wydatki bieżące na 2023 r. ze środków MKiDN wynosił 9.771.940 zł (w tym dotacja podmiotowa 7.992.940 zł), o czym Kontrolowany został poinformowany pismem z dnia 2 października 2023 r.³⁵

Zgodnie ze sprawozdaniem rocznym z wykonania planu finansowego jednostki za 2023 r. z dnia 31 stycznia 2024 r. osiągnięto przychody w wysokości 10.070 tys. zł (100% planu) oraz koszty w wysokości 9.898 tys. zł (98% planu) - sfinansowane z dotacji podmiotowej i celowej MKiDN w kwocie 9.750 tys. zł. Najwyższe pozycje kosztów stanowiły: wynagrodzenia osobowe 3.310 tys. zł (sfinansowane z dotacji MKiDN w kwocie 3.310 tys. zł), pozostałe usługi obce 4.370 tys. zł (sfinansowane z dotacji MKiDN w kwocie 4.253 tys. zł), ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia 734 tys. zł (sfinansowane z dotacji MKiDN w kwocie 727 tys. zł).

Ostateczny plan dotacji na wydatki bieżące na 2024 r. ze środków MKiDN wynosił 10.916.700 zł (w tym dotacja podmiotowa 9.058.900 zł), o czym Kontrolowany został poinformowany pismem z dnia 11 grudnia 2024 r.³⁶

Zgodnie z korektą sprawozdania rocznego z wykonania planu finansowego jednostki za 2024 r. z dnia 25 lutego 2025 r. w układzie memoriałowym osiągnięto przychody w wysokości 11.686.923,05 zł (99,3% planu) oraz koszty w wysokości 11.645.390,43 zł (98,95% planu). Zgodnie z ww. sprawozdaniem w układzie kasowym określono dochody w wysokości 11.298.034,13 zł (99,73% planu) oraz wydatki w wysokości 11.697.614,95 zł (98,95% planu) - sfinansowane z dotacji podmiotowej MKiDN w kwocie 9.051.817,63 zł. Najwyższe pozycje wydatków stanowiły: wynagrodzenia osobowe 3.830.752,93 zł (sfinansowane z dotacji podmiotowej MKiDN w kwocie 3.820.072,75 zł), usługi obce 5.294.973,22 zł (sfinansowane z dotacji podmiotowej MKiDN w kwocie 3.297.433,84 zł),

³⁴ Pismo znak: DF-I.0320.841.2022.JP.

³⁵ Pismo znak: DF-I.0320.582.2023.JP.

³⁶ Pismo znak: DF-I.0311.157.2024.KC.

ubezpieczenia społeczne 658.190,29 zł (sfinansowane z dotacji podmiotowej MKiDN w kwocie 635.173,01 zł).

Sprawozdania z wykonania planu finansowego jednostki zostały sporządzone na podstawie ewidencji księgowej i zostały przekazane do MKiDN w wymaganym terminie. Szczegółowy opis rozliczenia dotacji podmiotowej znajduje się w pkt 6 niniejszego dokumentu.

6. Wybrane pozycje przychodów

Dotacja podmiotowa

W badanym okresie NIAiU przyznano ze środków pochodzących od Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego dotację podmiotową w wysokości 6.888.600,00 zł w 2022 r., w wysokości 7.992.940,00 zł w 2023 r. oraz w wysokości 9.058.900,00 zł w 2024 r. W kontrolowanych latach Instytut pobrał dotację podmiotową w pełnych wysokościach i wykorzystał w 100 %, z wyjątkiem 2024 roku, za który dokonał zwrotu niewykorzystanych środków w kwocie 7.082,37 zł na rachunek bankowy Ministerstwa 31 stycznia 2025 r. Analiza wykazu dowodów księgowych sfinansowanych ze środków dotacji podmiotowej sporządzona przez Kontrolowanego z wykorzystania środków finansowych w 2022 r. w wysokości 6.888.600 zł w 2023 r. w wysokości 7.992.940 zł i w 2024 r. w wysokości 9.051.817,63 zł nie stwierdziła nieprawidłowości w zakresie wydatkowania środków z dotacji podmiotowej.

Dotacje na wydatki bieżące z MKiDN zostały wykorzystane³⁷ na:

- a) Wynagrodzenia (wynagrodzenia osobowe i bezosobowe, PFRON): w wysokości 3.609 tys. zł w 2022 r., w wysokości 4.178 tys. zł w 2023 r. oraz w wysokości 4.200 tys. zł w 2024 r.,
- b) Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia: w wysokości 580 tys. zł w 2022 r., w wysokości 727 tys. zł w 2023 r. oraz w wysokości 825 tys. zł w 2024 r.,
- c) Pozostałe koszty według rodzaju (materiały, energia, usługi obce, podatki i opłaty): w wysokości 3.207 tys. zł w 2022 r., w wysokości 4.251 tys. zł w 2023 r. oraz w wysokości 3.646 tys. zł w 2024 r.
- d) Inne koszty i wydatki: w wysokości 660 tys. zł w 2022 r., w wysokości 592 tys. zł w 2023 r. oraz w wysokości 380 tys. zł w 2024 r.

Podczas kontroli stwierdzono, że Instytut nie prowadził wyodrębnionej ewidencji księgowej dla rozliczenia dotacji podmiotowej MKiDN w zakresie kosztów pokrytych z dotacji podmiotowej na dany rok. Kontrolowany wyjaśnił³⁸, że *NIAiU prowadzi częściowo wyodrębnioną ewidencję księgową do rozliczenia dotacji podmiotowej MKiDN na kontach zespołu „5”. Do sporządzenia sprawozdania z rozliczenia dotacji podmiotowej do MKiDN NIAiU sporządza tzw. „prześciówkę” to znaczy do zapisów kont z zespołu „5” dodajemy „in plus” saldo danego konta rozrachunkowego z zespołu „2” z roku poprzedniego i odejmujemy „in minus” saldo danego konta rozrachunkowego z zespołu „2” z roku bieżącego za który jest sporządzane sprawozdanie. Koszty sfinansowane z dotacji podmiotowej zaksięgowane na*

³⁷ Zgodnie z zestawieniem prezentującym rozliczenie dotacji podmiotowej MKiDN z dnia 31 stycznia 2023 r., zestawieniem prezentującym rozliczenie dotacji podmiotowej MKiDN z dnia 31 stycznia 2024 r. i zestawieniem prezentującym rozliczenie dotacji podmiotowej MKiDN z dnia 25 lutego 2025 r. (korekta).

³⁸ Wyjaśnienie Kontrolowanego z 14 listopada 2025 r.

rozliczeniach międzyokresowych czynnych czyli koncie zespołu „6” w sprawozdaniu z rozliczenia dotacji podmiotowej danego roku są ujmowane w rozliczeniu w następujący sposób: koszty poniesione w danym roku są dodawane „in plus” do poszczególnych kosztów rodzajowych danego roku w sprawozdaniu, koszty zaksięgowane w roku bieżącym a wydatkowane w roku poprzednim są odejmowane „in minus” z poszczególnych kosztów rodzajowych danego roku w sprawozdaniu. Koszty finansowane z dotacji podmiotowej MKiDN księgowane są na kontach kosztów rodzajowych zespołu „4” oraz kontach zespołu „5” w podziale na poszczególne projekty, zadania merytoryczne Instytutu.

Należy wskazać, że brak prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej dla rozliczenia wydatków z dotacji podmiotowej MKiDN nie sprzyja przejrzystości i bieżącej kontroli wykorzystania środków publicznych.

7. Wybrane pozycje kosztów, w tym sfinansowanych ze środków dotacji podmiotowej

7.1 Wynagrodzenia osobowe

Zgodnie z ewidencją księgową³⁹ wynagrodzenia osobowe wynosiły 2.740.540,10 zł w 2022 r., 3.264.745,25 zł w 2023 r. i 3.830.752,93 zł w 2024 r.

Struktura wynagrodzeń osobowych w zakresie najistotniejszych pozycji kształtowała się następująco⁴⁰:

- wynagrodzenia zasadnicze: 2.447.228,82 zł w 2022 r., 2.780.757,41 zł w 2023 r. i 3.287.880,16 zł w 2024 r.,
- dodatki za wieloletnią pracę: 198.280,06 zł w 2022 r., 270.314,48 zł w 2023 r. i 332.637,01 zł w 2024 r.,
- nagrody: 128.500,00 zł w 2022 r., 297.866,66 zł w 2023 r. i 370.035,00 zł w 2024 r.

Zgodnie z informacją przekazaną⁴¹ przez Kontrolowanego przeciętne, miesięczne wynagrodzenie osobowe brutto w Instytucie wynosiło:

- w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. – 8.267,39 zł (8.138,00 zł zgodnie ze sprawozdaniem do MKiDN),
- w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. – 8.726,55 zł (8.715,00 zł zgodnie ze sprawozdaniem do MKiDN),
- w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r. – 9.885,98 zł (9.877,15 zł zgodnie ze sprawozdaniem do MKiDN).

Wskazuje to na niejednorodność w przedstawieniu danych sprawozdawczych przez Kontrolowanego.

W Instytucie obowiązywał Regulamin wynagradzania⁴². Postanowienia regulaminu były zgodne z obowiązującymi przepisami.

³⁹ Konto 405-1.

⁴⁰ Zgodnie z zestawieniem wynagrodzeń osobowych przekazany pismem Kontrolowanego z 21 listopada 2025 r.

⁴¹ Wyjaśnienie Kontrolowanego 21 listopada 2025 r.

⁴² Wprowadzony zarządzeniem Nr 6/2018 Dyrektora Narodowego Instytutu Architektury i Urbanistyki z dnia 18/05/2018 r. w sprawie ustalenia „Regulaminu wynagradzania pracowników Narodowego Instytutu Architektury i Urbanistyki, zmieniony zarządzeniem nr 10/2018 Dyrektora Narodowego Instytutu Architektury i Urbanistyki z dnia 28/08/2018 r., zarządzeniem nr 4/2019 Dyrektora Narodowego Instytutu Architektury i Urbanistyki z dnia 08/08/2019 r., zarządzeniem nr 6/2020 Dyrektora Narodowego Instytutu Architektury i Urbanistyki z dnia

Kontroli poddano prawidłowość przyznawania 15 pracownikom NIAiU w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2024 r., w tym kadry zarządzającej, składników wynagrodzeń osobowych pod kątem ich zgodności z regulacjami wewnętrznymi oraz przepisami prawa powszechnie obowiązującymi. Zbadano wynagrodzenia osobowe na łączną kwotę 4.849.463,19 zł, w tym 1.342.317,79 zł w 2022 r., 1.644.350,72 zł w 2023 r. i 1.862.794,68 zł w 2024 r.

W wyniku kontroli stwierdzono, że pracownicy niezaliczani do kadry zarządzającej otrzymywali wynagrodzenie zgodnie z wewnętrznymi regulacjami, a listy płac zostały sprawdzone i zatwierdzone do wypłaty przez upoważnione osoby. Przyznane dodatki funkcyjne i specjalne były uzasadnione.

Wysokość wynagrodzenia miesięcznego Dyrektora, Zastępcy dyrektora oraz zatrudnionych w badanym okresie Głównych księgowych mieściła się w limitach określonych w ustawie z dnia 3 marca 2000 r. *o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi*. Kadra zarządzająca otrzymała nagrody roczne za lata 2022 – 2024, z jednym wyjątkiem zgodnie z przepisami ww. ustawy i przepisów wykonawczych. Podczas kontroli stwierdzono, że w badanym okresie kadry zarządzającej nie wypłacano ryczałtów samochodowych oraz Instytut nie zawierał umów cywilnoprawnych z kadrą zarządzającą.

Na podstawie wniosku o przyznanie nagrody za rok 2024 r., z 20 grudnia 2024 r. przyznano Zastępcy dyrektora – Panu ██████████ nagrodę roczną w wysokości 15.950,00 zł brutto. Wniosek został zaakceptowany i podpisany przez Dyrektora NIAiU 27 grudnia 2024 r., natomiast wypłata nagrody nastąpiła 30 grudnia 2024 r. Kontrolowany wyjaśnił⁴³, że *wzmianka o stanowisku Zastępcy Dyrektora NIAiU we wniosku o nagrodę odnosi się wyłącznie do funkcji pełnionej przez Pana ██████████ na dzień składania wniosku. Nagroda dotyczy okresu od stycznia do czerwca 2024 r., w którym ██████████ wykonywał swoje obowiązki jako Kierownik Działu Projektów Zewnętrznych i Wystaw. Zgodnie z przyjętą praktyką w Instytucie, nagrody za dany rok wypłacane są w grudniu. Wniosek o przyznanie nagrody, będący podstawą wypłaty, jednoznacznie odnosi się do osiągnięć i obowiązków realizowanych na stanowisku Kierownika, nie zaś na stanowisku Zastępcy Dyrektora.*

Nie można się zgodzić ze stanowiskiem Kontrolowanego. Należy zaznaczyć, że nagroda roczna w wysokości 15.950,00 zł brutto dla Zastępcy dyrektora została przyznana i wpłacona niezgodnie z art. 5 i 10 ust. 1b ustawy *o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi*, jak również z § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 12 maja 2011 r. *w sprawie szczegółowych zasad i trybu przyznawania nagrody rocznej osobom kierującym niektórymi podmiotami prawnymi oraz wzoru wniosku o przyznanie nagrody rocznej*⁴⁴. Została ona wypłacona po pół roku od momentu objęcia stanowiska Zastępcy dyrektora Instytutu. Nie można również zgodzić się z wyjaśnieniem Kontrolowanego, że nagroda dotyczyła (...) *osiągnięć i obowiązków realizowanych na stanowisku Kierownika, nie zaś na stanowisku Zastępcy Dyrektora*, gdyż

09/04/2020 r. i zarządzeniem nr 12/2023 Dyrektora Narodowego Instytutu Architektury i Urbanistyki z dnia 26.09.2023 r.

⁴³ Wyjaśnienie Kontrolowanego z 20 listopada 2025 r.

⁴⁴ Dz. U. Nr 110, poz. 644.

w uzasadnieniu nagrody zdanie 2 wyraźnie brzmi: *wnioskowana nagroda jest motywowana zaangażowaniem w wypełnianie obowiązków na stanowisku Kierownika Działu Projektów Zewnętrznych i Wystaw oraz Zastępcy Dyrektora w całym roku 2024.*

Zgodnie z art. 5 ustawy *o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi* Zastępcy dyrektora przysługuje wynagrodzenie miesięczne, świadczenia dodatkowe oraz nagroda roczna. Szczegółowe zasady i tryb przyznawania nagrody rocznej określa rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 12 maja 2011 r. *w sprawie szczegółowych zasad i trybu przyznawania nagrody rocznej osobom kierującym niektórymi podmiotami prawnymi oraz wzoru wniosku o przyznanie nagrody rocznej*, zgodnie z którym nagroda roczna może zostać przyznana uprawnionemu, jeżeli uzyskał zatwierdzenie sprawozdania finansowego za rok obrotowy, w przypadku gdy sprawozdanie podlega zatwierdzeniu, lub złożył prawidłowo sporządzone sprawozdanie finansowe, jeżeli nie podlega ono zatwierdzeniu (§ 4 ust. 1 pkt 3) oraz nagroda roczna może być przyznana uprawnionemu, który zajmował swoje stanowisko przez cały rok obrotowy (§ 4 ust. 2). Przedmiotowa nagroda za 2024 rok została przyznana w grudniu 2024 r. i wypłacona 30 grudnia 2024 r. w sposób nieuprawniony przed zatwierdzeniem sprawozdania finansowego za dany rok obrotowy. Dodatkowo Pan ██████████ nie zajmował swojego stanowiska przez cały rok obrotowy, gdyż został powołany na stanowisko Zastępcy dyrektora NIAiU 12 czerwca 2024 r.

Powyższe działanie było niezgodne z ustawą *o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi* oraz § 4 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 ww. rozporządzenia, ponieważ sprawozdanie finansowe za 2024 rok obrotowy nie zostało zatwierdzone przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w chwili przyznania nagrody, a Pan ██████████ nie zajmował swojego stanowiska przez cały rok obrotowy, gdyż został powołany na stanowisko Zastępcy dyrektora NIAiU pół roku wcześniej. Nagroda roczna została sfinansowana ze środków dotacji podmiotowej MKiDN.

7.2 Usługi obce

Zgodnie z ewidencją księgową koszt usług obcych wynosił 3.297.914,28 zł w 2022 r., 4.137.982,16 zł w 2023 r., i 5.256.820,12 zł w 2024 r.

Kontrolowany przekazał rejestr umów z firmami. Kontroli poddano prawidłowość wydatkowania środków finansowych w ramach świadczonych usług w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2024 r. Zbadano 30 umów⁴⁵ i wystawione na ich podstawie 118 dowodów księgowych na łączną kwotę 1.639.443,70 zł, w tym: 902.698,71 zł w 2022 r., 279.930,50 zł w 2023 r., i 456.814,49 zł w 2024 r.

Spośród zbadanych 30 umów, wszystkie umowy zostały zawarte na podstawie *Regulaminu udzielania zamówień publicznych*.

⁴⁵ Umowy nr: NIAiU/1/2022/FZ, NIAiU/15/2022/FZ, NIAiU/25/2022/FZ, NIAiU/26/2022/FZ, NIAiU/27/2022/FZ, NIAiU/37/2022/FZ, NIAiU/42/2022/FZ, NIAiU/52/2022/FZ, NIAiU/54/2022/FZ, NIAiU/58/2022/FZ, NIAiU/1/2023/FZ, NIAiU/3/2023/FZ, NIAiU/14/2023/FZ - COAR/12/2023, NIAiU/41/2023/FZ - COAR/274/2023, NIAiU/45/2023/FZ, NIAiU/69/2023/FZ, NIAiU/113/2023/D, NIAiU/79/2023/FZ, NIAiU/148/2023/D, NIAiU/136/2023/D, NIAiU/6/2024/FZ, NIAiU/26/2024/FZ, NIAiU/30/2024/FZ, NIAiU/31/2024/FZ, NIAiU/32/2024/FZ, NIAiU/34/2024/FZ, NIAiU/45/2024/FZ, NIAiU/49/2024/FZ, NIAiU/53/2024/FZ i NIAiU/54/2024/D.

W wyniku kontroli stwierdzono, że zamówienia publiczne o wartości do 130.000 zł zostały udzielone zgodnie z wewnętrznymi procedurami. NIAiU w wymaganych przypadkach przeprowadzał zapytanie ofertowe. NIAiU w wymaganych przypadkach dokumentował wykonane prace, a wystawione dowody księgowe były sprawdzane i zatwierdzane do wypłaty przez upoważnionych pracowników NIAiU. Płatności były dokonywane w wymaganym terminie. Należy wskazać, że umowy w uzasadnionych przypadkach zawierały zapisy dotyczące dochodzenia kar umownych.

Stwierdzono również, że w umowie nr NIAiU/1/2023/FZ nie wskazano górnej granicy wartości umowy, jak też nie wskazano limitu godzin wykonywanych w miesiącu przez wykonawcę. W 4 umowach⁴⁶ zawartych z osobami fizycznymi (badanych w ramach dotacji celowych) również stwierdzono tą samą nieprawidłowość. W powyższych umowach nie wykazano w treści umowy stawki godzinowej oraz nie wskazano ilości godzin za jakie przysługuje pełne wynagrodzenie. Kontrolowany wyjaśnił⁴⁷, że *górną granicą wartości umowy została określona we wniosku zakupowym nr 3/2023, tj. 10.000,00 zł zgodnie z budżetowaniem w planie finansowym. Zgodnie z paragrafem 3 pkt. 5 Instytut rozlicza się z Kancelarią z faktycznie wykonanej usługi doradczej po uprzednim określeniu ilości godzin przeznaczonych na daną poradę. Po przedstawieniu i akceptacji przez osobę wskazaną w umowie, Kancelaria realizuje daną usługę. Nie został ustalony górny limit godzin w danym miesiącu dlatego, że usługa była realizowana w momencie takiej potrzeby a realizacja usług jest dość sporadyczna.* Nie można się zgodzić z wyjaśnieniem Kontrolowanego. Wniosek zakupowy jest dokumentem wiążącym jedynie Instytut, a nie drugą stroną umowy.

NIAiU zawarł 5 umów⁴⁸ z 2 wykonawcami jednocześnie, w treści których nie ma uregulowania odpowiedzialności i sposobu rozliczenia na poszczególnych wykonawców. W umowach wskazano, że wykonawcy ponoszą solidarnie odpowiedzialność. Kontrolowany wyjaśnił⁴⁹, że *Instytut zawierał jedną umowę z dwoma Wykonawcami w przypadkach, gdy realizacja zadania miała charakter zespołowy, a zakres prac był wspólny i niepodzielny. Dotyczyło to w szczególności prac twórczych lub eksperckich wymagających współpracy osób o uzupełniających się kompetencjach. W sytuacjach, gdy stronami umowy były dwie osoby fizyczne albo osoba fizyczna i osoba prowadząca działalność gospodarczą, Wykonawcy występowali łącznie jako jedna strona umowy, co miało na celu uproszczenie rozliczeń oraz zapewnienie sprawnej realizacji zadania. Brak odrębnych zapisów dotyczących odpowiedzialności poszczególnych Wykonawców wynikał z przyjęcia ich solidarnej odpowiedzialności za wykonanie umowy, przy jednoczesnym określeniu w umowie łącznego wynagrodzenia.*

Należy wskazać, że umowy powinny precyzyjnie regulować zasady współpracy wykonawców, podział zadań i odpowiedzialności, aby uniknąć nieporozumień, zwłaszcza w dużych lub skomplikowanych projektach.

8. Służbowe karty płatnicze

⁴⁶ Umowy nr: NIAiU/54/2024/Z, NIAiU/64/2024/Z, NIAiU/72/2024/Z i NIAiU/98/2024/Z.

⁴⁷ Wyjaśnienie Kontrolowanego z 24 listopada 2025 r.

⁴⁸ Np. umowy nr: NIAiU/15/2023/D, NIAiU/38/2023/D, NIAiU/36/2023/D, NIAiU/44/2023/D i NIAiU/39/2023/D.

⁴⁹ Wyjaśnienie Kontrolowanego z 17 grudnia 2025 r.

Wytyczne użytkowania służbowych kart płatniczych w NIAiU były określone w regulaminie przyznawania i korzystania ze służbowych kart płatniczych oraz rozliczania dokonywanych przy ich użyciu operacji finansowych w Narodowym Instytucie Architektury i Urbanistyki⁵⁰. W badanym okresie kadra zarządzająca z wyjątkiem Głównej księgowej nie posiadała służbowych kart płatniczych. Wszystkie karty posiadały dzienny limit transakcji w wysokości 5.000,00 zł. W badanym okresie służbowe karty płatnicze posiadało 6 pracowników NIAiU.

Kontroli poddano wszystkie transakcje dokonane służbowymi kartami płatniczymi w badanym okresie przez pracowników NIAiU na łączną kwotę 217.269,59 zł.

W wyniku kontroli zbadano transakcje dokonane służbowymi kartami płatniczymi, które zostały rozliczone w badanym okresie i nie stwierdzono nieprawidłowości. Ustalono, że służbowe karty płatnicze były przeznaczone do realizowania płatności za wydatki związane z działalnością Instytutu, zgodnie z regulaminem. Głównymi wydatkami były zapłaty za kampanie reklamowe na platformach społecznościowych, zakupy biletów komunikacji, zapłaty za noclegi oraz małe zakupy towarów na potrzeby Instytutu.

9. Umowy na realizację zadań finansowanych ze środków dotacji celowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

W badanym okresie Instytut otrzymywał dotacje celowe z MKiDN na realizację zadań publicznych. Kontroli poddano dokumentację 2 dotacji celowych:

- 1) *„Realizacja kompleksowego projektu wystawienniczego pn. Jan Bogusławski - monografia”* – umowa dotacji nr 249/DF-VII/2023 z 17 maja 2023 r. w wysokości 500.000,00 zł.

Całkowity koszt zadania został określony na kwotę 500.000,00 zł, gdzie środki Ministra stanowiły 100% całkowitego kosztu. Było to zadanie dwuletnie.

Szczegółowy zakres zadania dofinansowanego ze środków finansowych Ministra został określony w § 1 ust. 6 umowy i obejmował koszty przygotowania wystawy.

Termin wykonania zadania, na które udzielono dotacji ustalono od 12 kwietnia 2023 r. do 31 grudnia 2024 r. Umowa weszła w życie z dniem obustronnego jej podpisania, tj. 17 maja 2023 r. Przyznane środki finansowe Ministra, NIAiU zobowiązany był wykorzystać od 17 maja 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. (w wysokości 100.000,00 zł) oraz od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. (w wysokości 400.000,00 zł), poprzez realizację wszystkich płatności. Środki dotacji celowej na podstawie niniejszej umowy wpłynęły na nieoprocentowany rachunek bankowy 3 lipca 2023 r. (23.000,00 zł) oraz 23 listopada 2023 r. (77.000,00 zł). NIAiU 11 grudnia 2023 r. dokonał zwrotu niewykorzystanej części dotacji celowej w kwocie 42.800,00 zł. Środki dotacji celowej na 2024 r. wpłynęły na nieoprocentowany rachunek bankowy 16 stycznia 2024 r. (70.000,00 zł), 10 czerwca 2024 r. (230.000,00 zł), 25 lipca 2024 r. (20.000,00 zł) i 30 sierpnia 2024 r. (122.800,00 zł). Nie osiągnięto odsetek bankowych z tytułu lokowania środków na lokatach typu overnight.

⁵⁰ Zarządzenie Nr 1/2020 Dyrektora Narodowego Instytutu Architektury i Urbanistyki z dnia 7 stycznia 2020 r. w sprawie ustalenia regulaminu przyznawania i korzystania ze służbowych kart płatniczych oraz rozliczania dokonywanych przy ich użyciu operacji finansowych w Narodowym Instytucie Architektury i Urbanistyki.

Umowa była dwukrotnie aneksowana. Aneksem nr 1 z 29 grudnia 2023 r. zmniejszono kwotę środków dotacji celowej przypadających na rok 2023 na 57.200,00 zł. Aneksem nr 2 z 5 lutego 2024 r. zwiększono kwotę środków dotacji celowej przypadających na rok 2024 na 442.800,00 zł.

Sprawozdania z wykonania zadania zostały złożone do MKiDN na wymaganym formularzu z zachowaniem terminów określonych w umowie dotacji.

Z przekazanych środków finansowych Ministra NIAiU wykorzystał kwotę: w roku 2023 – 57.200,00 zł i w roku 2024 - 442.800,00 zł, co stanowi 100% przyznanej dotacji.

Kontroli poddano wszystkie dowody księgowe (128 dowodów) na łączną kwotę 500.000,00 zł, wyszczególnione w zestawieniach faktur (rachunków) w sprawozdaniach z wykonania zadania, które opłacone zostały ze środków pochodzących z dotacji Ministra, wraz z potwierdzeniami zapłaty oraz ewidencją księgową. Przedłożone dowody księgowe zgadzają się z informacjami zawartymi w sprawozdaniach księgowych oraz ewidencją księgową wyodrębnioną do zadania.

Dowody księgowe były opatrzone opisem wskazującym na źródło pochodzenia środków finansowych pokrywających poniesiony wydatek, o czym mowa w § 4 ust. 1 umowy dotacyjnej tj.: *płatne ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego*. NIAiU dokonał również sprawdzeń pod względem merytorycznym oraz pod względem formalno-rachunkowym.

Nie wystąpiły przesłanki konieczności podpisania aneksu do umowy dotacyjnej, wynikające z przesunięcia wydatków pomiędzy poszczególnymi pozycjami kosztorysu.

Zgodnie ze sprawozdaniem zrealizowano zakładane mierniki merytoryczne.

NIAiU wywiązał się z działań informacyjnych określonych w umowie dotacyjnej, poprzez zamieszczenie stosownych informacji na oficjalnej stronie internetowej Instytutu zgodnie z wytycznymi określonymi przez rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 maja 2021 r. *w sprawie określenia działań informacyjnych podejmowanych przez podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub państwowych funduszy celowych*⁵¹.

NIAiU na potrzeby realizacji powyższego zadania wyodrębnił ewidencję księgową⁵² dla środków otrzymanych z dotacji, zgodnie z art. 152 ust. 1 ustawy *o finansach publicznych* oraz § 4 ust. 1 umowy dotacyjnej.

Instytut nie prowadził natomiast dokumentacji zadania w sposób umożliwiający okresową ocenę wykonania zadania pod względem rzeczowym i finansowym zgodnie z § 4 ust. 2 umowy dotacyjnej. Dokumentacja dotacji celowej nie została uporządkowana i przygotowana do okresowej kontroli zadania. Kontrolowany wyjaśnił⁵³, że *do tej pory nie była stosowana praktyka prowadzenie w taki sposób dokumentacji dotyczącej dotacji celowej. Obecnie jesteśmy świadomi, że dokumentacja była prowadzona w sposób nieprawidłowy. Chcemy*

⁵¹ Dz. U. z 2021 r., poz. 953.

⁵² Konto: 506-2-249.

⁵³ Wyjaśnienie Kontrolowanego z 28 listopada 2025 r.

zapewnić, że dołożymy starań, by podobna sytuacja nie miała miejsca w przyszłości oraz naprawimy obecne zaniedbania.

- 2) **„Sobie mieszkania - miastu starówkę. Wizje powojennej odbudowy Starego Miasta w Elblągu”** - umowa dotacji 124/DF-VII/2023 z 21 marca 2023 r. w wysokości 200.000,00 zł.

Całkowity koszt zadania został określony na kwotę 200.000,00 zł, gdzie środki Ministra stanowiły 100% całkowitego kosztu.

Szczegółowy zakres zadania dofinansowanego ze środków finansowych Ministra został określony w § 1 ust. 6 umowy i obejmował koszty przygotowania wystawy.

Termin wykonania zadania, na które udzielono dotacji ustalono od 16 lutego 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. Umowa weszła w życie z dniem obustronnego jej podpisania, tj. 21 marca 2023 r. Przyznane środki finansowe Ministra, NIAiU zobowiązany był wykorzystać od 21 marca 2023 r. do 31 grudnia 2023 r., poprzez realizację wszystkich płatności. Środki dotacji celowej na podstawie niniejszej umowy wpłynęły na nieoprocentowany rachunek bankowy 4 kwietnia 2023 r. (110.000,00 zł), 19 maja 2023 r. (100.000,00 zł) oraz 27 czerwca 2023 r. (40.000,00 zł). Nie osiągnięto odsetek bankowych z tytułu lokowania środków na lokatach typu overnight.

Umowa była dwukrotnie aneksowana. Aneks nr 1 z 23 czerwca 2023 r. zwiększono kwotę środków dotacji celowej na 250.000,00 zł oraz dokonano zmian zakresu zadania dofinansowanego ze środków finansowych Ministra i zakładanych mierników. Aneks nr 2 z 18 października 2023 r. dokonano zmian zakresu zadania dofinansowanego ze środków finansowych Ministra i zakładanych mierników.

Sprawozdanie z wykonania zadania zostało złożone do MKiDN na wymaganym formularzu z zachowaniem terminu określonego w umowie dotacji. Ostateczna korekta sprawozdania została podpisana i przekazana 13 lutego 2023 r.

Z przekazanych środków finansowych Ministra NIAiU wykorzystał kwotę 249.604,14 zł, co stanowi 99% przyznanej dotacji. Niewykorzystane środki dotacji w wysokości 395,86 zł Instytut zwrócił na rachunek MKiDN 5 stycznia 2024 r.

Kontroli poddano wszystkie dowody księgowe (100 dowodów) na łączną kwotę 249.604,14 zł, wyszczególnione w zestawieniu faktur (rachunków) w sprawozdaniu z wykonania zadania, które opłacone zostały ze środków pochodzących z dotacji Ministra, wraz z potwierdzeniami zapłaty oraz ewidencją księgową. Przedłożone dowody księgowe zgadzają się z informacjami zawartymi w sprawozdaniu księgowym oraz ewidencją księgową wyodrębnioną do zadania.

Dowody księgowe były opatrzone opisem wskazującym na źródło pochodzenia środków finansowych pokrywających poniesiony wydatek, o czym mowa w § 4 ust. 1 umowy dotacyjnej tj.: *płatne ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego*. NIAiU dokonał również sprawdzeń pod względem merytorycznym oraz pod względem formalno-rachunkowym.

Nie wystąpiły przesłanki konieczności podpisania aneksu do umowy dotacyjnej, wynikające z przesunięcia wydatków pomiędzy poszczególnymi pozycjami kosztorysu.

Zgodnie ze sprawozdaniem zrealizowano zakładane mierniki merytoryczne.

NIAiU wywiązał się z działań informacyjnych określonych w umowie dotacyjnej, poprzez zamieszczenie stosownych informacji na oficjalnej stronie internetowej Instytutu zgodnie z wytycznymi określonymi przez rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 maja 2021 r. *w sprawie określenia działań informacyjnych podejmowanych przez podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub państwowych funduszy celowych*⁵⁴.

NIAiU na potrzeby realizacji powyższego zadania wyodrębnił ewidencję księgową⁵⁵ dla środków otrzymanych z dotacji, zgodnie z art. 152 ust. 1 ustawy *o finansach publicznych* oraz § 4 ust. 1 umowy dotacyjnej.

Instytut nie prowadził natomiast dokumentacji zadania w sposób umożliwiający okresową ocenę wykonania zadania pod względem rzeczowym i finansowym zgodnie z § 4 ust. 2 umowy dotacyjnej. Dokumentacja dotacji celowej nie została uporządkowana i przygotowana do okresowej kontroli zadania. Kontrolowany wyjaśnił⁵⁶, że *do tej pory nie była stosowana praktyka prowadzenie w taki sposób dokumentacji dotyczącej dotacji celowej. Obecnie jesteśmy świadomi, że dokumentacja była prowadzona w sposób nieprawidłowy. Chcemy zapewnić, że dołożymy starań, by podobna sytuacja nie miała miejsca w przyszłości oraz naprawimy obecne zaniedbania.*

10. Zamówienia publiczne do kwoty nieprzekraczającej 130 tys. zł.

W okresie objętym kontrolą w NIAiU funkcjonował Regulamin udzielania zamówień publicznych, których wartość nie przekracza kwoty 130.000,00 zł⁵⁷.

Wewnętrzny regulamin zakładał sporządzenie wniosku o wyrażenie zgody na zakup, którego elementem jest szacunkowa wartość netto przedmiotu zamówienia. Pracownik odpowiedzialny za obsługę prawną w zakresie stosowania ustawy *Prawo zamówień publicznych* zamieszczał we wniosku rekomendację dotyczącą sposobu wyboru wykonawcy, a następnie Główny księgowy lub osoba przez niego upoważniona potwierdzała posiadanie środków finansowych na realizację zamówienia.

Regulamin zamówień publicznych obowiązujący w 2022 r. w § 8 stanowił, że *rozeznania rynku dokonuje się w przypadku zamówień o wartości przekraczającej równowartość kwoty od 20 000 zł. netto do 60 000 zł. netto*. Regulamin zamówień publicznych obowiązujący w 2023 r. w § 8 podniósł te kwoty o 10.000 zł. Dla zamówień poniżej progu 20.000 zł,

⁵⁴ Dz. U. z 2021 r., poz. 953.

⁵⁵ Konto: 506-2-124.

⁵⁶ Wyjaśnienie Kontrolowanego z 17 grudnia 2025 r.

⁵⁷ Wprowadzony zarządzeniem nr 2/2022 Dyrektora Narodowego Instytutu Architektury i Urbanistyki z 31 stycznia 2022 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu udzielenia zamówień publicznych w Narodowym Instytucie Architektury i Urbanistyki, których wartość nie przekracza równowartości kwoty 130.000 zł netto oraz udzielanych na podstawie art. 11 ust. 5 pkt 2) ustawy, zastąpiony zarządzeniem nr 3/2023 Dyrektora Narodowego Instytutu Architektury i Urbanistyki z dnia 24 stycznia 2023 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu udzielenia zamówień publicznych w Narodowym Instytucie Architektury i Urbanistyki, których wartość nie przekracza równowartości kwoty 130.000 zł netto oraz udzielanych na podstawie art. 11 ust. 5 pkt 2) ustawy Prawo zamówień publicznych.

a następnie 30.000 zł Regulamin zamówień publicznych Instytutu nie wprowadzał obowiązku sporządzenia odrębnej notatki z wyboru oferty. Dodatkowo § 9 regulaminu stanowił: *w przypadku zakupów dokonywanych wyłącznie przez Dział Organizacyjno-Prawny, związanych z bieżącym funkcjonowaniem Zamawiającego, takich jak m.in. prace konserwatorskie, sprzątanie, odśnieżanie, ubezpieczenie, publikacja ogłoszeń prasowych, przeprowadzka, zakupy sprzętu biurowego, informatycznego i inne, których wartość nie przekracza równowartości kwoty 60.000 zł. (netto) (a następnie 70.000 zł) - zgodę na zakup wyraża Kierownik Zamawiającego w formie ustnej. Zgoda ta zostaje potwierdzona akceptacją przez Kierownika Zamawiającego zatwierdzenia dokumentu księgowego.*

Kontrola zgłosiła zastrzeżenia do postanowień ww. Regulaminu określonych w § 8, które wyłączają zamówienia do 20.000 zł, a następnie do 30.000 zł z przeprowadzania rozeznania rynku, co w konsekwencji może prowadzić do niezapewnienia przez Instytut, że wydatki ze środków publicznych dokonywane są w sposób celowy, oszczędny i zgodny z art. 44 ustawy *o finansach publicznych* oraz czy przestrzegano zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców.

Kontrolowany wyjaśnił⁵⁸, że *ww. Wytyczne, stanowią: „Sekcja 3.2.1. Wyłączenia 1) Zasady konkurencyjności nie stosuje się do: a) zamówień, których wartość nie przekracza kwoty 50.000 zł netto.” Jednakże ze względu na dużą liczbę bagatelnych zamówień w wewnętrznym regulaminie obniżono próg bagatelności do kwoty 20 tys. zł (a następnie 30 tys. zł).*

Dodatkowo Regulamin zamówień publicznych obowiązujący w 2023 r. w § 5 ust. 2 stanowi, że *w przypadku zamówień przekraczających równowartość 70 000 zł netto zawiera się umowę w formie pisemnej.* Należy wskazać, że brak zawarcia umów w formie pisemnej w odniesieniu do zamówień publicznych nieprzekraczających wartości 70.000,00 zł nie zabezpiecza interesów Instytutu. Kontrolowany wyjaśnił⁵⁹, że *do określenia powyższej kwoty posłużono się zastosowaniem regulacji przyjętych w Wytycznych dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 wydanych przez Minister Funduszy i Polityki Regionalnej [MFiPR/2021-2027/9(1)] z dnia 18 listopada 2022 r. Wytyczne zostały wydane na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. poz. 1079). Wprowadziły one uproszczoną procedurę do kwoty 50 000 zł netto. Natomiast ten próg bagatelności biorąc pod uwagę specyfikę większości udzielanych zamówień w Narodowym Instytucie Architektury i Urbanistyki, iż stanowią w większości zamówienia z zakresu działalności kulturalnej został zwiększony. Natomiast każdorazowo w przypadkach, gdy zamówienie było związane, w szczególności z przeniesieniem prawa autorskiego na wnioskach zakupowych umieszczano - bez względu na wartość zamówienia - rekomendację zawarcia umowy w formie pisemnej.*

Należy wskazać, że powyższe wytyczne dotyczą środków europejskich.

Kontrola wydatków poniesionych w ramach umów na realizację zadań finansowanych ze środków dotacji celowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (pkt. 9 niniejszego dokumentu) wykazała, że Instytut nie zawierał umów z kontrahentami, którzy wystawiali

⁵⁸ Wyjaśnienie Kontrolowanego z 17 grudnia 2025 r.

⁵⁹ Wyjaśnienie Kontrolowanego z 17 grudnia 2025 r.

faktury na kwotę: 12.792,00 zł (FV2023/05/1 z 11.05.2023), 7.427,42 zł (Fw/4/5/23 z 10.05.2023) i 4.461,90 zł (5355/MAG/2023 z 4.05.2023). Instytut należycie nie udokumentował, czy przy wyborze ww. wykonawców przestrzegano zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców oraz czy ww. wydatki zostały poniesione w sposób celowy i oszczędny.

Kontrolowany wyjaśnił⁶⁰, że *Instytut nie zawierał odrębnych umów pisemnych z niektórymi kontrahentami w przypadkach jednorazowych dostaw towarów lub jednorazowych usług o nieskomplikowanym charakterze, niewymagających dodatkowego zabezpieczenia interesów Instytutu. W takich sytuacjach dochodziło do zawarcia umowy w formie dokumentowej, zgodnie z art. 77² Kodeksu cywilnego, poprzez ofertę wykonawcy oraz jej przyjęcie w drodze zamówienia lub korespondencji elektronicznej. Dokumenty te określały zakres świadczenia, cenę oraz termin realizacji. Płatność następowała po faktycznym wykonaniu i odbiorze dostawy lub usługi. Każdorazowo przeprowadzano kontrolę merytoryczną oraz formalno-rachunkową dokumentów księgowych, zgodnie z obowiązującymi procedurami wewnętrznymi. Zamówienia miały charakter incydentalny oraz niewielką wartość jednostkową i mieściły się w progach, dla których nie wymagano zawarcia odrębnej umowy pisemnej. Przyjęty sposób postępowania był zgodny z dotychczasową praktyką Instytutu. Zapewniał on sprawną realizację zadań oraz zgodność z zasadami celowości, gospodarności i oszczędności w wydatkowaniu środków publicznych.*

11. Podróże służbowe

W badanym okresie obszar ten nie był uregulowany wewnętrznymi procedurami. Kontrolowany wyjaśnił⁶¹, że *w latach 2022-2024 Instytut nie posiadał wewnętrznej procedury dotyczącej delegacji służbowych. Regulamin ten został wprowadzony w 2025 roku. Przy rozliczaniu delegacji kierowano się Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29.01.2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej.*

Zgodnie z informacją⁶² uzyskaną od Kontrolowanego łączny koszt delegacji w badanym okresie wyniósł 551.589,42 zł w tym w 2022 r. - 120.410,01 zł (59.692,66 zł krajowe i 60.717,35 zł zagraniczne), w 2023 r. - 231.575,47 zł (102.517,02 zł krajowe i 129.058,45 zł zagraniczne) i w 2024 r. - 199.603,94 zł (91.491,14 zł krajowe i 108.112,80 zł zagraniczne). Przedstawione informacje były zgodne z zapisami ewidencji księgowej kontrolowanego (konto 407-1 Podróże służbowe).

Zespół kontrolny zbadał łącznie 45 delegacji służbowych odbytych w badanym okresie, w tym: 30 delegacji krajowych (po 10 w każdym badanym roku) na kwotę 10.607,68 zł oraz 15 delegacji zagranicznych (po 5 w każdym badanym roku) na kwotę 58.113,74 zł. Łączna kwota zbadanych delegacji wyniosła 68.721,42 zł.

⁶⁰ Wyjaśnienie Kontrolowanego z 17 grudnia 2025 r.

⁶¹ Wyjaśnienie Kontrolowanego z 10 grudnia 2025 r.

⁶² Zestawienie delegacji przekazane przez Kontrolowanego 23 grudnia 2025 r.

Pracownicy Instytutu korzystający z prywatnych samochodów w celach służbowych w ramach delegacji posiadali aktualne orzeczenia lekarskie wydane przez lekarza medycyny pracy, co przedłożono zespołowi kontrolnemu.

Stwierdzono, że delegacje były poprawnie rozliczane pod względem finansowym. 4 delegacje⁶³ nie rozpoczęły się lub nie zakończyły w Warszawie, gdzie siedzibę ma Instytut. Zostały rozliczone z innych miejscowości. Kontrolowany wyjaśnił⁶⁴, że *niektóre delegacje zaczynają się lub kończą w (...), gdyż większość moich wyjazdów służbowych rozpoczyna się od poniedziałku lub kończy w piątek, czasem odbywa się w sobotę i niedzielę. Dlatego wyjazd z miejsca zamieszkania np. do Szczecina, czy Gdyni rozpoczyna się lub kończy w (...). Na takie rozpoczęcie i zakończenie delegacji zawsze posiadałam ustną zgodę Dyrektora NIAiU. Nie można się zgodzić z wyjaśnieniem Kontrolowanego, gdyż podpisując wniosek wyjazdowy należy wskazać, że miejsce rozpoczęcia lub zakończenia podróży służbowej nie jest siedzibą NIAiU. Może to również wpływać na cenę biletów komunikacji i tym bardziej na formularzu delegacji powinna być w tym celu umieszczona adnotacja o powyższej zgodzie. Zgoda ustna nie stanowi przesłanki dowodowej.*

W 2 przypadkach⁶⁵ niewłaściwie podano cel wyjazdu lub miejsce rozpoczęcia i zakończenia podróży służbowej. W delegacji nr 32/6/2023 celem delegacji był wernisaż wystawy na Zamku w Lublinie, który rozpoczął się o godz. 18:00, a podróż do Warszawy z Lublina została rozpoczęta już o godz. 16.10. Natomiast w delegacji nr 1/1/2024 rozpoczęto i rozliczono delegację z Lublina do Warszawy i z powrotem z Warszawy do Lublina w szczególności, że Instytut ma siedzibę w Warszawie. Kontrolowany wyjaśnił⁶⁶, że *jest to oczywista pisarska omyłka Pani Sekretarki Instytutu, która wypełniała obydwie delegacje (...). Delegacja była z Warszawy do Lublina; wyjazd z Warszawy 8.00 przyjazd do Lublina 10.15, wizytacja terenu Podzamcza w Lublinie w związku z doradzaniem Prezydentowi Miasta Lublina ws. zagospodarowania terenu Podzamcza w Lublinie (ostatecznie w ramach współpracy Instytutu z instytucjami samorządowymi, przyjąłem funkcję społecznego Pełnomocnika Prezydenta Miasta Lublina ds. zagospodarowania terenu Podzamcza w Lublinie) i oczywiście podstawowym celem było zapoznanie się z głośną wystawą w Muzeum na Zamku w Lublinie. Nie był to jednak wernisaż a zapoznanie z wystawą czynną w godzinach 9-18. Tak więc omyłka Pani Sekretarki polegała w tym wypadku na dopisaniu słowa wernisaż zamiast zapoznania się z wystawą; o ile pamiętam byłem zaproszony na wernisaż tydzień wcześniej, ale (mimo rekomendacji wyjazdu przez MKiDN), nie mogłem pojechać. Muzeum na Zamku w Lublinie wraz ze wzgórzem zamkowym jest istotnym elementem zagospodarowania Podzamcza, więc wizyta miała charakter studialny; wizyta pozwalała na ocenę propozycji Pana Prezydenta Miasta jak i warsztatu wystawienniczego muzeum, tak ważnego w misji NIAiU. Tak więc wyjazd z Lublina był 13.06.2023 rzeczywiście o godz. 16.00 a przyjazd do Warszawy o 18.00 zgodnie z wypełnionym formularzem.*

Należy wskazać, że rozliczenia podróży służbowych są dowodami księgowymi, a błędy na dowodach księgowych powinny być korygowane zgodnie z art. 25 ustawy *o rachunkowości*. Instytut nie dochował należytej staranności przy wypełnianiu druków delegacji służbowych

⁶³ Delegacje nr: 6/5/2022, 14/9/2023, 32/10/2023 i 21/9/2024.

⁶⁴ Wyjaśnienie Kontrolowanego z 10 grudnia 2025 r.

⁶⁵ Delegacje nr: 32/6/2023 i 1/1/2024.

⁶⁶ Wyjaśnienie Kontrolowanego z 10 grudnia 2025 r.

pomimo wydania przez Ministra w tym zakresie zalecenia pokontrolnego z przeprowadzonej w Instytucie poprzedniej kontroli w 2019 r. (znak: BAK.0802.10.2019).

12. Spuścizny, makiety oraz wydawnictwa Instytutu

Zgodnie z § 4 ust. 1 Statutu NIAiU do zakresu działalności Instytutu należy prowadzenie badań nad historyczną i współczesną architekturą, urbanistyką oraz planowaniem przestrzennym, upowszechnianie wiedzy z zakresu tych dyscyplin i wiedzy o dobrach kultury z nimi związanych, w tym prowadzenie działań edukacyjnych, promocyjnych, wydawniczych i wystawienniczych, co realizuje m.in. poprzez gromadzenie i przechowywanie zbiorów oraz tworzenie kolekcji obiektów dźwiękowych, audiowizualnych, ikonograficznych, dzieł artystycznych, makiet i spuścizn architektonicznych oraz opracowywanie i wydawanie publikacji, w tym książek, czasopism i publikacji multimedialnych.

Publikacje ewidencjonowane były na kontach pozabilansowych – nr 390, makiety na koncie nr 391, natomiast spuścizny architektoniczne na koncie nr 392. Zapisy ewidencji księgowej przedstawiały się następująco:

- konto nr 390: 3.786,77 zł w 2022 r., 60.215,44 zł w 2023 r. i 13.326,30 zł w 2024 r.,
- konto nr 391: 277.818,40 zł w 2022 r., 277.818,40 zł w 2023 r. i 292.818,40 zł w 2024 r.,
- konto nr 392: 26.500,00 zł w 2022 r., 26.500,00 zł w 2023 r. i 26.500,00 zł w 2024 r.

Postanowienia Polityki rachunkowości obowiązującej w badanym okresie nie odnosiły do sposobu ujmowania makiet i spuścizn architektonicznych oraz publikacji w księgach rachunkowych, w szczególności określenia ich wartości, przewidywanego okresu używania oraz przeznaczenia (czy będą używane przez jednostkę, czy stanowią eksponaty/zbiory archiwalne).

NIAiU przedstawił do kontroli 8 spuścizn, z których 2 zostały zakupione, 5 przekazanych Instytutowi w ramach darowizny i 1 została Instytutowi przekazana w depozyt. Instytut okazał odpowiednie dokumenty potwierdzające sposób nabycia. Jedną spuścizną została nabyta w okresie objętym kontrolą w formie darowizny. W okresie objętym kontrolą NIAiU nie poniósł kosztów związanych z nabyciem spuścizn. Prowadzony przez Dział Naukowy, Archiwizacji i Opracowywania Zbiorów i Cyfryzacji spis poszczególnych elementów spuścizn został przedstawiony podczas kontroli. Digitalizacja spuścizn była prowadzona systematycznie przez pracowników NIAiU.

NIAiU w badanym okresie zrealizował 15 makiet oraz 29 wydawnictw. W latach 2022-2024 wydano łącznie na produkcję makiet kwotę 143.700,00 zł. Ponadto NIAiU przekazał informację o 6 makietach przekazanych nieodpłatnie Instytutowi na podstawie umowy darowizny zawartej w dniu 8.11.2022 r. – w rejestrze umów NIAiU/1/2022/DR, będących na przechowaniu w Muzeum Architektury we Wrocławiu.

W latach 2022-2024 wydano łącznie na publikacje 1.656.015,81 zł, w tym w 2022 r. – 541.364,14 zł, w 2023 r. – 629.767,44 zł, w 2024 r. – 484.884,23 zł.

W dniu 15 grudnia 2025 r. dokonano oględzin magazynów NIAiU w wyniku, których stwierdzono obecność wskazanych przez Instytut zgodnie z przedłożonymi wcześniej zespołowi kontrolnemu dokumentami dotyczącymi stanu posiadania spuścizn, makiet

i wydawnictw. Sprawdzono makiety i publikacje wyprodukowane lub nabyte w okresie 2022-2024.

Stwierdzono, że Dział Wydawnictw nie posiadał planu dystrybucji wyprodukowanych nakładów publikacji. W wyniku przedstawionych dokumentów dotyczących stanu posiadania oraz oględzin magazynów widocznym problemem jest zgromadzona duża liczba publikacji. W momencie kontroli w magazynach NIAiU znajdowało się ponad 9 tys. egzemplarzy wydawnictw wydanych tylko w latach 2022-2024, w szczególności 7 z 28 kontrolowanych pozycji zostało rozdystrybuowane do tej pory zaledwie w procencie mniejszym niż 40%, w tym aż 3 pozycje wydane w roku 2022. Koszt magazynowania publikacji wyniósł odpowiednio w roku 2022 – 41.075,21 zł, w roku 2023 – 67.232,87 zł oraz w roku 2024 – 79.537,89 zł.

NIAiU w corocznych planach przedstawia planowaną działalność wydawniczą. Nie przedstawia jednakże planów dystrybucji. Część publikacji z planów nie udaje się Instytutowi zrealizować, w zamian za to pojawiają się inne tytuły. Część publikacji jest realizowana na podstawie pomysłów i dotacji celowych uzyskanych w trakcie roku budżetowego.

Z planów wydawniczych na 2022 r. zrealizowano dwie publikacje z planowanych ośmiu. Analogiczna sytuacja powtórzyła się w 2023 r. Natomiast w 2024 r. zrealizowano sześć publikacji z planowanych dwunastu. Dodatkowo Instytut składał osobne wnioski o dofinansowanie wydanych publikacji w ramach dotacji podmiotowej w trakcie roku budżetowego, w tym w 2022 r. na 4 pozycje, w 2023 r. na 3 pozycje i w 2024 r. na jedną pozycję. Na 7 z powyższych 8 publikacji, które nie były w planach i zostały wydane w badanym okresie Minister zwiększył NIAiU dotację.

W zakresie planów dystrybucji wydawnictw Kontrolowany wyjaśnił⁶⁷, że *NIAiU nie dysponuje dokumentem, który zawierałby plan dystrybucji magazynowej*. Natomiast w zakresie planowania nakładu wydawnictwa *publikacje wydawane przez Narodowy Instytut Architektury i Urbanistyki mają zwykle pierwszy nakład na poziomie 500 egz. (photobooki) i 1000 egz. (pozostałe)*. Wskazuje to na brak pogłębionej analizy w zakresie działalności wydawniczej. Proces nie jest zoptymalizowany biorąc pod uwagę ilość wydanych egzemplarzy, a następnie ponoszenie znacznych nakładów na ich przechowywanie w wynajmowanym magazynie.

W ramach największego działu w NIAiU zadania z zakresu obsługi biblioteki oraz dystrybucji wydawnictw i obsługi magazynu wykonywała jedna osoba. Wobec tego biblioteka Instytutu nie jest otwarta dla osób z zewnątrz i mogą z niej korzystać jedynie pracownicy. NIAiU nie podejmuje skutecznych działań w celu dystrybucji publikacji.

Zakupu publikacji nie można dokonać w siedzibie NIAiU. Kontrolowany wyjaśnił⁶⁸, że *wiele czynników sprawia, że do tej pory nie rozpoczęliśmy sprzedaży stacjonarnej w Instytucie. Przede wszystkim oceniamy, że w tym momencie sprzedaż książek na miejscu w Instytucie byłaby znikoma. Instytut otwarty jest w godzinach nieatrakcyjnych dla potencjalnych klientów, od poniedziałku do piątku w godzinach 9-17. Wejście do budynku jest utrudnione i wymaga użycia domofonu oraz otworzenia drzwi przez pracowników. Inne instytucje kultury*

⁶⁷ Wyjaśnienia Kontrolowanego z 5 grudnia 2025 r.

⁶⁸ Wyjaśnienie Kontrolowanego z 23 grudnia 2025 r.

*prowadzące sprzedaż swoich wydawnictw często dysponują infrastrukturą o innym charakterze (np. mają otwartą dla zwiedzających siedzibę i/lub prowadzą osobną księgarnię). Do niedawna Instytut nie dysponował kasą fiskalną, co było dodatkowym utrudnieniem w sprzedaży publikacji. Kolejnym wyzwaniem są ograniczone zasoby kadrowe a wraz z rozpoczęciem sprzedaży stacjonarnej konieczne jest zapewnienie stałej obecności sprzedawcy. Planujemy, że sprzedaż stacjonarna zostanie powiązana z utworzeniem sklepu internetowego, co sprawi, że więcej osób będzie chętnych skorzystać z takiej formy zakupu naszych książek. Brak uruchomienia sprzedaży internetowej oraz stacjonarnej przez Instytut powoduje ograniczenia w możliwości nabywania publikacji. Dystrybutorzy zewnętrzni uzyskują duży rabat na publikacje wobec czego nie uzyskiwano cen okładowych. Potwierdzają to wyjaśnienia Kontrolowanego⁶⁹ *dystrybutorom udzielany jest rabat zgodnie z odpowiednimi zapisami w umowach. Wysokość udzielanych prowizji jest standardem na rynku wydawniczym. (...) ma stały rabat w wysokości 55% od ceny okładowej netto. (...) ma obecnie stały rabat w wysokości 45% od ceny okładowej netto. Początkowo rabat był różny w zależności od miejsca sprzedaży i wynosił 30% za książki sprzedane w sklepie stacjonarnym (...) oraz 50% w przypadku sprzedaży prowadzonych przez kontrahentów współpracujących z dystrybutorem.**

IV. POZOSTAŁE INFORMACJE I POUCZENIA

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia i oceny, na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy *o kontroli w administracji rządowej*, wnoszę o:

1. Na podstawie art. 169 ust. 1 pkt 1 ustawy *o finansach publicznych* dokonanie zwrotu na rachunek Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego środków dotacji podmiotowej MKiDN w wysokości 15.950,00 zł wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych liczonymi od dnia przekazania dotacji z budżetu państwa w związku z wykorzystaniem ich niezgodnie z przeznaczeniem.
2. Przyznawanie i wypłacanie świadczeń dodatkowych dla Kadry zarządzającej zgodnie z przepisami ustawy *o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi* oraz aktów wykonawczych.
3. W ramach dobrej praktyki prowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej dla wydatków dokonywanych ze środków dotacji podmiotowej MKiDN.
4. Aktualizację Polityki rachunkowości w celu spełnienia wymagań określonych w art. 10 ustawy *o rachunkowości*.
5. Aktualizację obowiązujących procedur w zakresie zamówień publicznych w celu zagwarantowania prawidłowego przeprowadzenia rozeznania rynku oraz zawierania umów w formie pisemnej zabezpieczających interes prawny i finansowy Instytutu.
6. Dokumentowanie posiedzeń Rady Programowej zgodnie z § 10 ust. 5 Statutu.

⁶⁹ Wyjaśnienie Kontrolowanego z 23 grudnia 2025 r.

7. Staranne dokumentowanie i rozliczanie podróży służbowych w Instytucie.
8. Prowadzenie dokumentacji zadania w zakresie umowy o dotację celową w sposób umożliwiający okresową ocenę wykonania zadania pod względem rzeczowym i finansowym.

Obowiązek
poinformowania o sposobie
realizacji zaleceń
pokontrolnych

Na podstawie art. 49 w zw. z art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy *o kontroli w administracji rządowej*, zwracam się do Pana o przedstawienie w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego Wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych uchybień.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy *o kontroli w administracji rządowej* od Wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Marta Cienkowska

Warszawa, marca 2026 r.